

Foto Simon Fauerskov

SÆSONPLAN

FDF FAMILIE

FORORD

Kære voksne

Hvor er det dejligt, at I vil være med til at lave FDF.

Målet med dette hæfte er at give jer 12 ideer til møder i FDF Familie, som er afprøvet og lige til at bruge. Desuden er der beskrevet to lejre, som man kan supplere de kortere møde med.

Der er ingen progression i mødeideerne, og man kan plukke og mikse dem, som det passer. På den måde er man heller ikke ekskluderet, hvis man ikke kan deltage i et enkelt møde.

OPBYGNING

Der er 12 møder i hæftet. De er opdelt i årstider, så aktiviteterne passer til vejret, og om man skal være ude eller indenfor.

Hvert møde er bygget op af to moduler af ca. 2 timers varighed med en børnevenlig frokost i midten. I vælger selv, om der skal gå nogen fra til at lave maden, eller om I alle vil lave den sammen. Bemærk, at man til nogle af møderne er nødt til at starte med at tænde et bål, så det er parat til at lave mad på efter de to timer.

Hvis I ikke vælger at bruge begge moduler af et møde, kan I passende dele mødet i 2. Så har I 24 færdige mødeideer her i hæftet.

Sammen med hver mødebeskrivelse er et forslag til en andagt. Her har vi tænkt, at I læser teksten højt og derefter taler sammen om teksten. Hvad husker vi? Hvad var særligt?

Til sidst kan I synge en sang eller salme. Hvis I ikke har March og lejr, kan I trykke og laminere den sang, som går igen i de fleste mødeideer, Min far kan løbe hurtigt. Den er nem at lære og synge.

PR

Når I gerne vil tiltrække og fastholde familier i FDF, er det vigtigt at tænke i PR-materiale. Og husk, at de vigtigste deltagere – børnene – kan ikke læse. Lav derfor gerne et flot sæsonprogram til køleskabet med billeder, som man kan tale om, og som skaber forventning omkring næste møde.

MØDER

Husk at vi som FDFere har en vigtig medspiller i kirken. Et FDF-møde kan være at deltage i en spaghettigudstjeneste eller lignende. Derfor vil det også være uhensigtsmæssigt at lægge sit møde på en dag, hvor kirken har et børne-/familiearrangement. Tjek jeres lokale kirkes hjemmeside, inden I fastlægger datoerne.

FORÆLDRENS ROLLE

Når man laver FDF for familier, er I mange børn og voksne sammen. Vær klar på, hvad I forventer af hinanden til hvert møde. Er det en enkelt voksen, som har teten, mens de andre er deltagere i aktiviteterne, eller er alle voksne ansvarlige? Må man irttesætte hinandens børn? Hvem starter og slutter møderne? En forventningsafstemning kan være vigtig ved opstart af en sæson som familieklasse i FDF.

TAK

I arbejdet med denne sæsonplan har en håndfuld kredse bidraget med deres afprøvede mødeideer. mange tak for alle inputs, gode råd og opmærksomhedsområder fra de kredse, som har deltaget.

Indhold

NAVN PÅ MØDE	SIDE
Forår 1 Snitte og fedtsten	4
Forår 2 Billesafari	6
Forår 3 Kæledyrsmøde	8
Sommer 1 Pandekagemøde	10
Sommer 2 Stranddag	12
Sommer 3 Skovtur	13
Efterår 1 Kastanjemøde	15
Efterår 2 Drager og fotoløb	17
Efterår 3 FDFs fødselsdag	19
Vinter 1 Besøgsmøde	21
Vinter 2 Julemøde	22
Vinter 3 Musikmøde	24
Piratweekend	26
Detektivpinselejr	30

Forår 1 Snitte og fedtsten

PROGRAM

- Velkommen og sang
- Snitte
- Forkyndelse
- Frokost
- Fedtsten
- Afslutning

SNITTE

Små og mindre børn kan også være med til at snitte, det kræver bare lidt mere hjælp og opsyn. Idéer til ekstra forholdsregler er fx at lægge et hundetæppe over benene, så man ikke så nemt skærer sig i benene, eller at lave en snitteplade. Det er en simpel træplade med en snor omkring halsen.

Man kan også bruge en kartoffelskræller til at snitte med (dem med dobbelt skær, så man kan snitte væk fra sig selv).

Husk at få startet et bål i god tid, så der er gode gløder at bage snobrød over.

FORKYNDELSE

Sigurd fortæller Bibelhistorier s. 116, Salomo, verdens sejeste konge. Sang: nr. 11 fra March og lejr.

FROKOST

Snobrød som bages over bål med de nysnittede pinde

Variér dejen ved fx at komme skinkestrimler og revet ost i, eller kom M&M's i dejen, de farver brødet, når det bages.

Det klassiske snobrød med syltetøj er altid et hit.

FEDTSTEN

Fedtsten findes frem og saves i mindre stykker, brug en nedstryger eller anden lille sav.

Børnene kan fx lave en bjørnetand eller et andet vedhæng til et halssmykke.

Hjælp børnene med at bore et lille hul og kom et stykke snor i fedtstenen. Lav ikke hullet for tæt på kanten, da stenen er rimelig porøs og derfor nemt knækker.

FORBEREDELSE

Find pilegrene eller en anden blød træsort, så børnene kan snitte deres egen snobrødspind.

Lav snobrødsdej (hvis det ikke bruges som en aktivitet om formiddagen).

Køb fedtsten (fås i hobbybutikker) og sørg for at der er redskaber til at bearbejde stenen med.

MATERIALER

Pilegrene eller en anden blød træsort – fx birk, ahorn, poppel. Træet må meget gerne være friskt, da det så er nemmere at snitte i. Træ uden for mange knaster er også at foretrække.

Snitteknive eller kartoffelskræller

Fedtsten

File, sandpapir og andre redskaber til at forme fedtstenen

Små save

Snor

Boremaskine med et tyndt bor

OPSKRIFT

Ingredienser

50 g gær

½ l lunkent vand

1 tsk salt

5 spsk olie

2 dl A38

100 g grahamsmel

500 g hvedemel (afhængig af konsistens)

Evt. 2 pk skinkestrimler og revet ost.

Beskrivelse

Gæren opløses i lunkent vand. Tilsæt salt, olie og A38.

Bland mel i lidt efter lidt og rør grundigt undervejs. Til sidst hældes dejen ud på et bord/en plade og æltes igennem. Dejen hæver 30-40 min. Del dejen op i boller og form til snobrød

Bland evt. skinke og revet ost i dejen.

Forår 2 Billesafari

PROGRAM

- Velkommen og sang
- Byg billefanger
- Dyrevendespil
- Frokost og forkyndelse
- Billesafari
- Afslutning

BILLEFANGER

I dag skal vi på billesafari. Først skal vi bygge vores egen billefanger, det er et syltetøjsglas med 2 stykker slange ned igennem låget. Et ene stykke slange skal være kort, det andet så langt at man kan nå ned til jorden og suge en bille op i glasset med det. Se fx Skolen i Skovens udmærkede opskrift. Se her.

DYREVENDESPIL

Man sender to væk fra gruppen, resten finder sammen to og to og finder på en sjov dyrelyd, som de begge kan sige.

Så blandes ”kortene” og de to kommer tilbage og skal nu ”vende” par.

Det kan gøres ved, at de trykker folk på hovedet, og så siger de deres lyd. Finder man den samme dyrelyd ved to personer, får man stikket.

Den som har flest stik ved slut har vundet.

FROKOST

Spaghetti blæksprutter – det er små stykker pølse med 4-5 spaghetti stukket igennem og herefter kogt som alm. spaghetti.

Servér evt. til agurk, rød peber eller andet grønt til.

FORKYNDELSE

Sigurd fortæller Bibelhistorier s. 11, Da Gud opfandt Verden, Sang nr. 11 fra March og lejr

BILLESAFARI

Nu skal vi ud og fange dyrene.

Man kan også købe en bestemmelsesduk til at hjælpe med at finde ud af, hvad man har fanget.

Se fx her.

Eller brug den mere simple metode med en bentæller:

Se her.

FORBEREDELSE

Køb ind til frokost

Sørg for materialer til at lave billesugeren

Spande eller ”akvarier” til at komme de fangede biller over i

Køb evt. bestemmelsesduge

MATERIALER

Syltetøjsglas – et stk pr 1-2 børn

Slange (haveslange kan fint bruges, dog vil det være en fordel med en klar plastslange, så man kan se om insekterne er suget helt ned i glasset

Elastikker

Tape

Evt. gaze

Hammer og et stort søm til at lave hul i låget af syltetøjsglasset

---

OPSKRIFT

Ingredienser

10 pølser

1 pk spaghetti

Ketchup

3 agurker

2 rød peber

+ evt. andet grønt – fx blomkålsbuketter

Beskrivelse

Skær pølserne op i stykker af tre. Stik nogle stykker ukogte spaghettier igennem pølsestykkerne og kog dem til spaghettien er færdig. Servér med ketchup og grøntsagsstykker. Det er en god idé at involvere børnene i at skære grøntsager og gøre spaghettiblæksprutterne klare.

Forår 3 Kæledyrsmøde

Obs: I dag kunne være en anledning til at invitere en ven med til FDF. Det kan både være en hel familie eller et ekstra barn, man inviterer med.

PROGRAM

Velkommen og sang

Dyrskue

Frokost og forkyndelse

Dyrskue

Afslutning

DYRSKUE

Alle medbringer deres kæledyr til denne dag. Dem der ikke måtte have et kæledyr kan medbringe et sejt sovedyr og ellers snacks til de andres dyr.

Først er der fri leg til at gå rundt og kigge på hinandens dyr - og vise sit eget dyr frem. Her skal der også friseres og groomses, så alle dyr er klar til den store bedømmelse.

De der ikke har noget dyr med, kårer den pæneste/sødeste inden for hver race.

FROKOST

Børnepizzaer

DYRSKUE-DYST

Nu skal der dystes i diverse kategorier. Hvilke dyste, der giver mening, afhænger selvfølgelig af, hvilke dyr der er med på skuet.

AGILITY

Før hunden gennem en bane med forhindringer - på tid. Hurtigste hund vinder.

KANINHOP

Lad kaninerne tilbagelægge en (kort) distance om kap. Her skal der selvfølgelig heppes og lokkes på livet løs.

TALENTKONKURRENCE

Har dit kæledyr et særligt talent? Måske står leguanen ualmindeligt stille, eller musen spiser ost på ingen tid?

FORKYNDELSE

Sigurd fortæller Bibelhistorier s. 138 - Daniel og de farlige løver. Sang: Nr. 11 i March og lejr - eller en god sang om et dyr.

FORBEREDELSE

Indbyd familier med kæledyr - gerne onkler og tanter/bedsteforældre. Jo flere dyr, jo sjovere dag.

Sæt en agilitybane op.

En tidsplan for de forskellige kategorier kan hænges op.

MATERIALER

Bord til fremvisning

Rosetter til vinderdyrene

OPSKRIFT

Til 10 personer

Ingredienser

10 stk pitabrød

2 ds tomatpure

10 sk skinke

3 stk tomater

15 sk ost

1 spsk basilikum

Beskrivelse

Tomaterne skæres i skiver.

Smør tomatpure ud på pitabrødene, fordel de andre ingredienser ovenpå.

Bages ved 210° til osten er blevet brun.

Sommer 1 Pandekagemøde

PROGRAM

- Velkommen og sang
- Pandekageløb
- Frokost og forkyndelse
- Lejrbål
- Afslutning

PANDEKAGELØB

Mål: Besøg fire poster og løs opgaverne for at få de ingredienser, som skal i pandekagerne.

Post 1

Nævn mindst 8 mælkeprodukter. F.eks. smør, ymer, yoghurt, mælk, fløde, kærnemælk, A-38 og creme fraiche.

Her udleveres mælken.

Post 2

Balancere æg på en ske over en vis distance.

Her udleveres æg.

Post 3

Kims-leg

Her gemmes tyve køkkenting under et tæppe. Deltagerne skal efter at have kigget under tæppet i et minut nævne så mange ting, som de kan huske. Her kan man gøre det svære for de voksne ved, at de skal huske ex. farver eller mærker.

Her udleveres mel.

Post 4

Gør plads til maden

Alle står på en række og holder fast i trøjen på den foran. Den forreste bestemmer nu, hvordan hele holdet skal bevæge sig/danse/hoppe. Alle der har lyst, prøver at stå forrest i rækken.

Her udleveres salt og sukker.

LEJRBÅL

Det er hyggeligt at sidde omkring bålet og synge en god sang, se et par optrin og høre en god historie. Forkyndelsen kunne sagtens være en del af lejrbålet denne dag.

Forslag til indhold:

Sange: March og lejr nr. 29 (Tak den brune ko) - find sammen på fagter til sangen. March og lejr nr. 19 (Jeg kører i min lille bil) Også en god fagtesang, som findes på Youtube.

Optrin: Nogen har måske lyst til at fortælle en vits, en konkurrence: To frivillige skal spise lakrids-snører eller boller med hænderne på ryggen.

FORKYNDELSE

Sigurd fortæller Bibelhistorier s. 94: Historien om landet med mælk og honning, sang: nr. 11 i March og lejr

FORBEREDELSE

De fire postbeskrivelser

Starte bål, eventuelt inden mødets start

Konkurrence(r) til lejrbål

MATERIALER

To æg til post 2

Skeer

Køkkenting til Kimsleg

Tæppe til Kimsleg

Piskeris og skål til dejen

Materialer til konkurrencer til lejrbål.

OPSKRIFT

Til 10 personer

625 g mel

10 æg

1 tsk. salt

2,5 tsk. sukker

7,5 dl. sødmælk

5 spsk. olie

Smør til stegning

Pisk æggene sammen med mel, salt og sukker.

Tilsæt mælken lidt ad gangen og pisk til der ikke er flere klumper.

Pisk til sidst olien i.

Steg nu pandekagerne i fedtstoffet, til de er lysebrune

Sommer 2 - Stranddag

PROGRAM

- Velkommen og sang
- Render og huller
- Frokost og forkyndelse
- Sandslotkonkurrence
- Afslutning

RENDER OG HULLER

I dag skal vi til stranden. Stranden er en herlig legeplads med masser af muligheder. Først skal vi prøve at grave render og se om vi kan få vandet til at følge med hen til en stort hul. Man kan også samle flotte sten og muslingeskaller.

FROKOST

Grillspyd og hele majs
Grilles over bål eller engangsgrill

SANDSLOTKONKURRENCE

Sandslot konkurrence – nu skal der bygges sandslotte.
Hvem kan bygge det største og højeste sandslot og helst med vand.
Inddel jer i hold, evt. familie mod familie og konkurrer i at bygge sandslotte, husk at have en dommerkomité, der kan afgøre hvilket slot der vinder.

FORKYNDELSE

Sigurd fortæller bibelhistorier s. 128 Da Jonas blev slugt af en hval. Sang nr. 11 i March og lejr

FORBEREDELSE

Køb ind til frokost og lav evt. grillspyd på forhånd, inden I tager på stranden.
Sørg for skovle, river, spande osv. til at bygge sandslotte med.

MATERIALER

Skovle, river, spande osv. til at bygge sandslotte
Poser til at samle skaller og lignende i
Engangsgrill

OPSKRIFT (ti personer)

Ingredienser

Kyllingebryst
3 peberfrugter (gule eller grønne, så spyddet bliver farverigt)
1 stor bakke champignon
1 pk Cherrytomater
5 hele majs
Salt
Vand
Træspyd

Beskrivelse

Skær kyllingebryst, peberfrugter op i firkantede stykker – sørg for at stykkerne svarer i størrelse med champignons og cherrytomater. Derved får I det bedste grill-resultat.
Skyl champignons og cherrytomater og sæt nu alle de fire ingredienser på træspyd. Husk at salte dem let. Der kan også kommes andre krydderier på.
Læg spyddene på grillen og vend dem nogle gange undervejs.
Rens majscolberne og bræk dem i halve. Kog dem med vand og lidt salt – ca. 20 minutter til de er sprøde og møre.

Sommer 3 - Skovtur

PROGRAM

- Velkommen og sang
- Skovtur og lege
- Frokost og forkyndelse
- Opdagelse i skoven
- Afslutning

SKOVTUR OG LEGE

I dag tager vi en tur i skoven. Vi skal slå lejr/lave en base, som vi er ved og tager ud fra resten af dagen.

Kender I en god plads med borde/bænke, så brug den som base, ellers så tag selv nogle tæpper med, klapstole eller lign.

Lav måske en lille hegn omkring jeres lejrplads, med noget garn/snor og nogle pinde i jorden. Find små lege i FDFs Legedatabase. Den findes både på FDF.dk eller som app til din smartphone.

FROKOST

Medbragte sandwiches

OPDAGELSE I SKOVEN

Vi går på opdagelse i skoven – find en lille rute I kan gå, eller gå hen til den nærmeste sø eller lignende.

Undervejs skal familierne få øje på de røde markeringer, som er sat op langs ruten og hver gang hoppe 10 kæmpehop.

FORKYNDELSE

Sigurd fortæller bibelhistorier s. 182 Den barmhjertige samaritaner. Sang nr. 11 i March og lejr

FORBEREDELSE

Lav sandwich til frokost

Pak frokost og andet praktisk til jeres lejrplads

Find lege på FDFs Legedatabase

Sæt røde markeringer op langs gåruten.

MATERIALER

Tæpper

Evt. telt

Madpakker

Røde markeringer

Insektsugere + spande/holdere

Efterår 1 Kastanjemøde

PROGRAM

- Velkommen og sang
- Kastanjejagt
- Frokost
- Forkyndelse
- Kastanje-krea
- Afslutning

KASTANJEJAGT

Hvis I ved, at det er muligt at samle kastanjer nok på et sted i nærheden af mødet, kan I starte dagen med at gå på kastanjejagt. Det kan være en dyst mellem familierne om at finde flest kastanjer. Måske giver det ekstra point at finde lukkede kastanjer eller nogen med en flot form.

Alternativt har nogen samlet kastanjerne på forhånd, og så er der mere tid til det kreative.

FROKOST

Er I på kastanjejagt i skoven, er madpakker nok den bedste ide. Hvis I er i kredshuset, kunne kød-kastanjer være en oplagt ide.

KASTANJESPIL

Tegn en skive med tre ringe i. Er I udenfor, kan I bruge tov. Aftal et sted at stå og forsøg at ramme midten af ringene. Man kan score 1, 2 eller 3 points afhængig af, hvor man rammer.

ENGELSK KASTANJELEG

Bor et hul hele vejen gennem kastanjen og bind en snor fast i den. Man står nu over for en modstander og skal med strakt arm forsøge at slå dennes kastanje løs af snoren. Pas på hinanden.

KASTANJEDYR

Klassiske kastanjedyr og -edderkopper er et sikkert hit. Brug limpisolen til at sætte rulleøjne på dyrene - og lim evt. uld fast som hår. Kan du lave et tusindben eller en giraf?

HÅRPYNT

Bor hul i to kastanjer og træk en tyk ekastiksnor igennem. Bind enderne sammen med et råbånds-knob (eller en kællingeknude) og smelt enderne med en lighter. Voila - flot hårpynt!

FORKYNDELSE

Sigurd fortæller Bibelhistorier s. 36 Noas Ark. Sang: March og lejr nr. 11 - Min far kan løbe hurtigt. Man kan i dag passende tale om alle dyrene. Vi har skabt kastanjedyrene - nogle er måske blevet lidt skæve, men vi holder af dem alle sammen. Gud har skabt alle dyrene og menneskene - og han holder også af dem alle sammen og passer på dem.

FORBEREDELSE

Eventuelt skal du samle kastanjer inden mødet. Ellers handler det bare om at finde kreativiteten frem.

MATERIALER

Poser til kastanjejagt.
Boremaskine eller syl/søm til at lave huller med
Snor/garn til edderkopper og engelsk kastanjeleg
Elastiksnor
Rulleøjne og andet til pynt
Limpistol

OPSKRIFT

Til 10 personer

Du skal bruge:

Spaghetti
1000 g hakket kød (svin, kalv eller evt. en blanding)
2 stk løg
1 stk æg
4 tsk salt
5 dl mælk
200 g mel

Beskrivelse

I stedet for mælk kan bruges vand.
I stedet for mel kan bruges havregryn.

Æg, hakket løg, væde, salt og peber røres sammen med farsen, melet tilsættes lidt efter lidt. Farsen formes til kugler på størrelse med en kastanje. Steges i margarine på en varm pande. Steges ca. 5 min på hver side.

Efterår 2 Drager og fotoløb

PROGRAM

- Velkommen og sang
- Bygge drager
- Frokost og forkyndelse
- Flyve med drager eller fotoløb
- Afslutning

BYGGE DRAGER

Efterår er tid til at bygge drager.

Se fx her for ideer til drager.

Er det svært at holde interessen om dragebygningen, skal der bruges pinde til at riste pølser og brød til frokost.

Dragerne skal naturligvis pyntes.

FROKOST

Riste pølser og brød over bål (brug evt. en gammel snobrødspind, eller snit en ny spids pind til at riste pølser).

Man kan også købe en "bålgaffel" til at sætte på spidsen af en pind, så er det nemmere at sætte en pølse fast.

Læs mere, fx hos 55 Nord.

FLYVE MED DRAGER

Hvis vejret er til det, bruger I masser af tid på at flyve med drager. Ellers kan I tage dragerne med hjem og bruge dem der. Så kan I jo snakke om den dag, hvor I byggede dem.

På en vindstille dag kan I i stedet bruge nedenstående forslag og tage på fotoløb.

FOTOLØB

Fotoløb – kan du genkende disse steder?

Tag fotos af let genkendelige steder på grunden, i kredshuset eller i nærområdet.

Lav en rute som I går sammen, og vis et nyt billede, når I er nået frem til det sted, billedet viser.

Hvis I vil lave det lidt mere som et rigtigt FDF-løb, så hæng billeder ud i plasticlommer på forhånd.

Så skal I både finde stedet og det nye billede for at komme videre. Slut hjemme på grunden/huset og hav en lille præmie for gennemført løb.

FORKYNDELSE

Sigurd fortæller bibelhistorier s. 192 Sønnen der stak af. Sang nr. 11 i March og lejr.

FORBEREDELSE

Køb ind til frokost

Tag fotos og print dem og evt. hænge dem ud på forhånd.

Sørg for materialer til drager

MATERIALER

Materialer til den/de drager I vil bygge

Pynt til dragerne

Printede fotos

Plasticlommer

Snor til ophængning

Præmie til alle for gennemført løb

Efterår 3 – FDFs fødselsdag

PROGRAM

- Velkommen og sang
- Skattejagt
- Frokost og forkyndelse
- FDF da far var dreng
- Afslutning

SKATTEJAGT

FDF har fødselsdag d. 27. oktober, og det skal fejres.

En god gammeldags skattejagt er altid sjov, og den kan varieres i det uendelige.

Find en bamse (kald den Holger efter FDFs stifter) og klæd den ud som FDFer og syng fødselsdags-sang for den.

Måske har Holger mistet nogle ting, som skal findes igen, før vi kan fejre fødselsdag. Så alle må ud og lede, finde og tilbage til Holger.

Eller lav måske et nyt fotoløb (se mødet med fotoløb) hvor Holger er på forskellige steder.

FROKOST

Pålægskagemand

Kan købes hos bageren mange steder eller bages selv.

FDF DA FAR VAR DRENG

FDF har været her i mange år, derfor skal vi nu prøve noget af det, man lavede før i tiden som FDFer.

Måske har I en forælder i flokken, som har været FDFer som barn. Lad ham/hende fortælle de gode historier fra dengang.

Måske kan I skaffe nogle gamle FDF-skjorter/uniformer, som børnene kan se og prøve på.

Helt i starten skulle drengene kunne marchere, så prøv at stille op i 2 rækker og lad børnene prøve om de kan marchere i takt.

Heldigvis handler FDF mere om leg i dag – kender I FDFs Legedatabase?

Den findes både på FDF.dk eller som app til din smartphone – find nogle lege og prøv at lege dem.

OBS: Man kan hente inspiration i FDFs bog: Carla, farfar og historien om FDF. Måske har de den i kredsen.

FORKYNDELSE

Sigurd fortæller Bibelhistorier s. 172, Fiskeren Peter. Sang nr. 11 fra March og lejr

FORBEREDELSE

Køb ind til frokost

Sørg for materialer til skattejagt/fotoløb

Find gamle FDF-skjorter/uniformer

Skaf en bamse Holger og klæd den ud som FDFer

Prøv FDFs Legedatabase og finde nogle lege, i kan lege om eftermiddagen

MATERIALER

Print af fotos

Plasticlommer

Snor til ophængning

Bamse

Udklædning til bamsen Holger

OPSKRIFT

Pålægskagemand

Se opskriften på snobrødsdej på s. 5. Form bollerne til et menneske og bag dem, så de kommer til at hænge sammen.

Når kagemanden er bagt, pyntes han med pålæg, som børnene kan lide, inden bollerne skilles ad.

Vinter 1 Besøgsmøde

PROGRAM

- Velkommen og sang
- Ud på besøg
- Frokost og forkyndelse
- Afslutning

VELKOMST OG SANG

Det er en god ide at starte mødet på samme måde, som I plejer. Derved får alle set hinanden, og I kan hilse og snakke, mens I pakker bilerne eller gør klar til at gå sammen.

BESØG

Dit lokalområde er fuld af spændende steder, som man kan besøge. I kunne tage på en bondegård, i kirken, besøge en produktionsvirksomhed, en brandstation, en politistation, en fiskekutter eller en vognmand.

Mange steder er det svært at få lov at komme som enkelt familie, men hvis I er en god flok, er der gode chancer for en rundvisning og mulighed for at røre og opleve med alle sanser.

FROKOST

Her giver det mest mening, at I har madpakker med hjemmefra. I kan finde gode madpakkeideer på: www.madklassen.dk

FORKYNDELSE

Sigurd fortæller bibelhistorier s. 24: Historien om Adam og Eva. Sang: March og lejr nr. 11

AFSLUTNING

Husk at runde af, selv om rammerne er anderledes end normalt. Evt. en teaser for, hvad I skal næste gang. Nogle billeder, der skaber forventning eller en lille præsentation.

FORBEREDELSE

Lav en aftale med det sted, I skal besøge - spørg gerne til toilet/håndvask og mulighed for at spise madpakker.

MATERIALER

Evt. køletasker til madpakkerne.

Vinter 2 Julemøde

PROGRAM

- Velkommen og sang
- Pynte juletræ
- Julefrokost
- Forkyndelse
- Julefest
- Afslutning

PYNTE JULETRÆ

Vi skal pynte det flotteste juletræ. Kun fantasien sætter grænser. Men man kan:

Klippe hjerter og stjerner

De voksne kan flette stjerner

Guirlandekonkurrence mellem familierne - lav den længste på 10 minutter

Musetrapper

Kræmmerhuse

Imens man pynter juletræet, kan man spille mus for at få et lille afbræk.

Mus: En person udvælges til at være 'den', og denne kigger væk, mens de andre bliver enige om, at en udpeget pebernød er musen. Nu gælder det så for personen at tage så mange nødder (en ad gangen) som muligt uden at få fat i musen. I det øjeblik musen tages, råber alle de andre MUS!

FROKOST

I dag skal vi lave sammenskudsgilde og holde en rigtig julefrokost med børnefavoritter:

Rødspættefilet, frikadeller, lun leverpostej, tarteletter, risalamande.

FORKYNDELSE

Sigurd fortæller Bibelhistorier s. 150 (Da Jesus blev født) Sang: Et barn er født i Betlehem

I kan snakke om, at det er ret fantastisk, at der i Betlehem blev født en lille dreng, som blev hele verdens konge. Og selv om han er død, fortæller vi stadig historier om ham og fejrer hans fødselsdag. Hvorfor er det rart at holde fødselsdag? Hvorfor er det dejligt at holde jul? Hvad ønsker vi os?

JULEFEST

En rigtig julefest indeholder naturligvis sang omkring juletræet. Desuden kan I løbe "Nu' det jul igen" rundt i hele hytten og lege klassiske sanglege som "Bro, bro, brille", "Så går vi rundt om en enebærbusk", "Tyv, ja tyv" og "Jeg gik mig over sø og land."

Hvis der skal mere gang i den, kan I lege stopdans eller appelsindans.

FORBEREDELSE

Køb et juletræ

Skabeloner

Koordiner julefrokosten - hvem medbringer hvad?

Sangark

MATERIALER

Glanspapir

Pap

Evt. strimler til stjerner for de voksne

Limstifter

Klipsemaskiner

Pebernødder til Mus

Vinter 3 Musik-møde

PROGRAM

- Velkommen og sang
- Fagtesange
- Lav instrumenter
- Frokost og forkyndelse
- Kend lyden
- Afslutning

FAGTESANGE

En oplagt mulighed for at skabe sammenhold og noget, der er ”jeres” i familieklassen. Tag en børnesang, det kunne være Musen Hannibald eller Vi vil have voksne, der griner fra FDFs sangbog March og lejr. Skal det være en ikke-FDF-sang, kan det være en fra DR Ramasjang eller andet børne-TV. Tal om sangen, linie for linie - og lad børnene bestemme, hvordan man viser det med armene. (De voksne har sikkert brug for at skrive fagterne ned for at huske dem, så hav papir og blyant klar.)

LAV INSTRUMENTER

Redekam: Enhver kan blive musiker med et snuftag. Læg et stykke bagepapir over en kam og syng derudaf - lyden bliver bedst, hvis man synger ”ny, ny, ny”.

Man kan lave sin egen didgeridoo ved at sætte munden for et stykke haveslange med en tragt i den anden ende - og så lave de vildeste pruttelyde. Vil man lave sine egne rytmeinstrumenter, kan man lave rytmeæg/maracas ved at putte perler/kapsler/små sten i to engangskrus, som tapes sammen. De er lidt triste at se på, så de bør pyntes med bånd og klistermærker.

Et franskbrød/fisk/guiro laves ved at file riller i et gammelt kosterkaft/rundstok. Herefter spiller man på det ved at køre op og ned af stokken med en blomsterpind/teske i en funky rytme.

KEND LYDEN

Instrumenternes navne og lyde er ikke altid logiske. Men der findes masser af apps, der kan hjælpe.

Appen: Discover Musical Instruments Free er god, men der findes masser at vælge imellem. Man kan sammen finde på en historie, hvor instrumenternes lyde indgår. Når man så nævner et instruments navn ex. ”Så gik tubaen hen ad vejen”, skal man trykke på tubaen på appen - eller klaske på et billede af tubaen, som du på forhånd har sat op på væggen.

Man kan lave en dyst imellem familierne ved at afspille 10 lydbidder med forskellige instrumenter og lade alle skrive et bud ned - den familie med flest rigtige instrumenter har vundet.

FROKOST

Til en musikdag skal man have mad med lige så mange ingredienser, som der er instrumenter i et orkester - og man skal blande efter sin egen smag. Vi skal have pitabrød. Om I rører kyllingesalaten eller blot anretter ingredienserne i små skåle - det er op til mad-maestro.

FORKYNDELSE

Sigurd fortæller Bibelhistorier s. 224 - Fadervor, sang: March og lejr nr. 11.

FORBEREDELSE

Print billeder af forskellige instrumenter og hæng dem op.

Vælg en eller flere sange at lave fagter til.

Få forældrene til at hente app.

Lydbidder til dyst

MATERIALER

Ark med sange til de voksne

Billeder af instrumenter til at hænge op

Kamme

Madpapir

Haveslange

Tragt

Engangskrus

Perler/småsten

Pynt til raslæg

Limpistol

Rundstok/kosterkaft i 25 cm. længde

Blomsterpinde

OPSKRIFT

Til 10 personer

Ingredienser

10 stk pitabrød

100 g kogt kyllingekød

400 g ærter

400 g majs

400 g champignon

5 dl cremefraiche

5 dl mayonnaise

Beskrivelse

Skær kødet i tern. Bland ærter, majs og skyllet snittet champignon med mayonnaise og cremefraiche. Krydder med engelsksauce, hp-sovs, citron, salt og peber.

Piratweekend

PROGRAM

Fredag

- 17.00 Indkvartering i kahytterne
- 17.30 Pirat-aftensmad i kabyssen
- 18.30 Pirat-pyjamas-hygge på kanondækket
- 19.15 Pirat-putte-tid
- 20.30 Senior – pirat – hygge i kaptajns kahyt

Lørdag

- 7.00 Pirat-morgenmad (frem til kl. 8.00)
- 9.00 Pirat-andagt
- 9.30 Klar - parat - pirat
- 10.00 Pirat-skattejagt – jagten på Kaptajn Sortskægs skat!
- 12.00 Pirat-frokost
- 12.30 Piratbålhygge på dækket – der laves mad over bål, fri leg, hygge og pirat-afslapning
- 17.30 Pirat-aftensmad på dækket
- 18.30 Pirat-pyjamas-hygge på kanondækket
- 19.15 Pirat-putte-tid
- 20.30 Senior – pirat – hygge i kaptajns kahyt

Søndag

- 8.00 Pirat-morgenmad
- 9.00 Klargøring af skibet (store pirater svabrer dæk m.m. mens små pirater holder øje med mulige fjendtlige pirater udenfor)
- 10.30 Fælles piratafsked med pirat-kagemand

Pirat-forklaringer til pirat-programpunkter

Fredag

Indkvartering i kahytterne

Man får anvist sin kahyt på det store piratskib og skal stille til mønstring kl. 17.30 på hoveddækket.

Pirat-aftensmad

Aftensmaden er den første piratstest. Her skal der spises på pirat-manér, hvilket vil sige uden brug af bestik. Maden skal gerne være piratagtig (kylling og fritter, klam saft osv. – eller hvad kokken nu hiter på...).

Pirat-pyjamas-hygge

En piratsang og fælles godnat-pirat-historie i pirat-nattøj. Store madrasser, sørøver Sally på stor-skærm og popcorn.

Senior-pirat-hygge i kaptajns kahyt

Her informeres der om næste dag, spilles pirat-Bezzer-Wizzer, spises pirat-natmad og fortælles piratløgnehistorier fra de syv verdenshave. Der må pruttet, fises og ryges lakridspiber ad libitum. Der medbringes piber til eget forbrug – AAARRRGGGHHH!!

Lørdag

Morgenmad fra kl. 7 – 8.

Andagt

Se afsnittet om David og Goliat fra Sigurd fortæller Bibelhistorier. Efterfølgende kan I tale om, hvad I har set. Er børnene bange for nogle store ting? Hvornår er det smart at være lille? Sang: Sangen om David og Goliat eller March og lejr nr. 37 - Solen, havet og himlen. (Der findes CDer med begge sange)

Klar – parat - pirat!

Man skal trylles om til en vaskeægte pirat med tørklæde, sværd, ansigtsmaling, piratnavn, øjeklap og det hele. Når det hele er godkendt, får man taget sit piratbillede som printes og hænges op.

Skattejagt

Nu skal man overkomme forhindringerne for at besejre Sortskæg. Her finder man skatten og måske frokost. Skatten kan først trylleåbnes om aftenen, når en bestemt piratsang synges ved den første stjerne...

Poster

- Kløften: – Gå på line henover en kløft (en rafte eller bjælke) Små går over og holder balance – de store fægter på balancebommen.
- Sommerfuglebugten: Familie-sækkevæddeløb
- Den magiske bro: Leg med antal fødder, hænder osv. på jorden i alt.
- Pirattræning: Simon says (sortskæg siger).
- Pirattræning: Guldfisk.
- Action!: Indtage Kaptajn Sortskægs skib med vandballoner – derefter røve skattekortet fra hans lomme og finde skatten.

Eftermiddag

Frokost (snobrød og pølser). Derefter eftermiddagen med blåmad, fri leg m.m.
Skumfiduser, Mariekiks m.m. til eftermiddagskaffe. Også dadler, bacon, cocktailpølser.

Aften

Pirathygge i pyjamas. Her synges piratsang, så skatten kan åbnes, og derefter nydes piratskatten til sørøver Sally og der synges pirat-godnatsang.
Senere senior-pirathygge.

Søndag

Formiddag

Pak, oprydning og leg udenfor for børn
Fælles afslutning med piratkagemand

Materialelister

Klar-parat-pirat

MATERIALER

Ansigtsmaling
Kamera
Computer
Pap
Sprittusch
Øjeklap
Piratsværd
Stof til tørklæder

Pirat-godnatsang

MATERIALER

Madrasser
Computer
Projektor
Sørøver Sally (findes på dr.dk/bonanza)
Sørøver-sangtekst og musik

Laves

Diasshow med piratsang

Skattejagten

MATERIALER

Rafte/bjælke
Madkasse/kagedåse til skattekiste
Familiesække
Skumsværd
Vandballoner
Guf til skatten

Laves

Skattekort

Detektiv-pinselejr

PROGRAM

Fredag

17.00	Indkvartering og indskrivning
18.00	Detektiv-aftensmad
19.00	Detektiv-aften-hygge
19.30	Detektiv-putte-tid
20.30	Senior-detektiv-hygge (og gennemgang af weekendprogram)

Lørdag

7.00	Morgenmad (frem til kl. 8.00)
9.30	Mysteriet modul 1 - fingeraftryk
12.00	Frokost
14.00	Mysteriet modul 2 – tømme lommer
18.00	Aftensmad
19.00	Detektiv-pyjamas-hygge
19.30	Aften-detektiv-andagt
19.30	Detektiv-putte-tid
20.30	Senior-detektiv-hygge

Søndag

7.00	Morgenmad (frem til kl. 8.00)
9.00	Mysteriet modul 3 - udspionering
12.00	Frokost
14.00	Mysteriet modul 4 – DNA-analyse
18.00	Aftensmad
19.00	Detektiv-sejrs-hygge
19.30	Detektiv-putte-tid
20.30	Voksenhygge

Mandag

7.00	Morgenmad og madpakker (frem til kl. 8.30)
9.00	Oprydning for de voksne og leg for børnene
11.00	Skovtur og frokost
13.00	Fælles farvel og tak

Forklaringer til mystiske programpunkter

Fredag

Indkvartering og indskrivning

Alle skal have lavet deres ID-kort, der indeholder detektiv-navn og billede. HUSK meget gerne udklædning til dette punkt. Detektivhatte, forstørrelsesglas m.m.

Detektiv-aftensmad

Vi spiser aftensmad. Nye detektiver skal gerne opklare, hvilke ingredienser der er i aftensmaden.

Detektiv-aften-hygge

Lær hinanden at kende.

Navneleg: 4-6 personer i en rundkreds kaster en bold imellem sig. Man siger sit eget navn, når man kaster bolden videre. Efter 3-4 omgange blander man grupperne.

Hjemmefra har I forberedt et par fagtesange og en eller flere små optrin. Se mødet om pandekageløb for inspiration til et ægte FDF-lejrbål.

Senior-detektiv-hygge

Her informeres der om næste dag, spilles detektiv-Bezzler-Wizzer, spises detektiv-natmad og ryges lakridspiber. Der medbringes piber til eget forbrug!!

Lørdag

Mysteriet modul 1 - fingeraftryk

Vores unge detektiver introduceres til forbrydelsen (nøglen til slikbutikken er blevet stjålet!!!).

Den lå i bankboksen. De skal tage fingeraftryk på boksen og skaffe fingeraftryk fra alle de voksne inden frokost. Samtidigt arrangerer vi noget andet sjovt, vi har lyst til (leg, spil eller andet godt) som kan danne rammen om snigeraktiviteten.

Der bruges pensel, mel, tape og sort karton til at opsamle fingeraftryk.

Frokost

I tilfælde af godt vejr: Snobrød og pølser. Derefter eftermiddagen med bålmad, klatring, fri leg m.m.

Skumfiduser, Mariekiks m.m. til eftermiddagskaffe. Også dadler, bacon, cocktailpølser.

Mysteriet modul 2 – tømme lommer

Mens der hygges om eftermiddagen, har detektiverne til opgave at tømme lommerne på de mistænkte, der stadig er tilbage. Blandt MANGE mærkelige ting skal de gerne kun finde tre ting hos tre personer, der kan skrue skrue ud (bit-sæt m. holder. lommekniv og skruetrækker). Dermed er vi nede på tre mistænkte.

Søndag

Mysteriet modul 3 – udspionering

Vores tilbageværende tre mistænkte skal denne formiddag udspioneres. Det gælder om at finde

ud af, hvem af dem, der har en sød tand. Den ene spiser hele formiddagen kun sunde ting, mens to andre i smug render rundt og spiser slik, kage og søde sager.

Som tidligere vil det være godt, hvis vi finder noget andet, vi laver om formiddagen, der kan fungere som en ramme for aktiviteten.

Frokost

I tilfælde af godt vejr: Snobrød og pølser. Derefter eftermiddagen med bålmad, klatring, fri leg m.m.

Skumfiduser, Mariekiks m.m. til eftermiddagskaffe. Også dadler, bacon, cocktailpølser.

Mysteriet modul 4 – DNA-analyse

Vores detektiver skal skaffe lidt hår eller andet godt til DNA-analyse. Analysen foretages med kitler, sikkerhedsbriller, pipetter og det hele.

Der peges nu på den skyldige. Børnene konfronterer den skyldige der indrømmer, men kommer med en lang søforklaring/dårlig undskyldning. Dette slutter med at den skyldige løber sin vej med nøglen. Børnene løber efter og skal fange skurken, der efter megen kilden udleverer nøglen.

Mandag

Oprydning for de voksne – leg for børnene

Alle rydder deres eget værelse. En eller to går ud med børnene og leger, mens resten får ryddet op og gjort rent.

Skovtur

Vi tager på en fælles skovtur, hvor vi sammen runder weekenden af og får sagt ordentligt farvel og på gensyn til hinanden. Undervejs spiser vi madpakker, som vi har smurt under morgenmaden.

Materialer:

Indkvartering og indskrivning

Kamera

Computer

Lamineringslommer

Lamineringsmaskine

Madrasser

Computer

Diverse spil

Brænde

Mysteriet modul 1 - fingeraftryk

Pensel

Mel

Tape

Sort pap

Mysteriet modul 2 – tømme lommer

Mange underlige ting til lommerne

Bitsæt m. holder

Skruetrækker

Lommekniv

Mysteriet modul 3 – Udspionering

Slik til to personer

Grøntsager og andre sunde godter til én person

Mysteriet modul 4 – DNA-analyse

Pipetter

Kitler

Sikkerhedsbriller

Diverse glas og kolber

Indikatorpapir

Andagt

Lavet af Morten Krogsgaard Holmriis

Tekst

Da det havde været påske, og Jesus var blevet korsfæstet, var der en flok mennesker i Jerusalem, som var ret bange. Det var Jesu disciple. Det havde været hårdt at følge Jesus det sidste stykke tid, for nu var Jesus blevet dømt for at være en løgner og en fupmager, og henrettet for at kalde sig Guds søn. Disciplene vidste ikke rigtigt, hvad de skulle tro og gøre ved sig selv. De var sikre på, at Jesus ikke var en fupmager, for efter de havde set ham dø på korset, så kom han en aften tilbage til dem, og disciplen Thomas havde mærket spydsåret i siden og hullerne i hænderne, hvor sømmene havde siddet i Jesus.

Nej, Jesus var ikke nogen fupmager.

Problemet var bare, at det vidste resten af byen ikke. De havde ikke set Jesus genopstå eller haft besøg af ham efter hans død. Så de og byens politi mente stadig, at det var ulovligt at være kristen.

Heldigvis stoppede disciplene og de andre, der havde kendt Jesus ikke med at være kristne, men det var klart, at de ikke kunne gå rundt og fortælle om det. I stedet mødtes de hos hinanden og holdt små gudstjenester.

Når man i dag holder gudstjeneste, så kan man læse om det i avisen: Hvornår det er, hvem præsten er og så videre. Det kunne man bare ikke dengang. Det var alt for farligt, for hvis politiet fandt ud af, at der var en kristen gudstjeneste, så ville de komme og anholde alle sammen. Derfor fandt man på et hemmeligt tegn. Tegnet var en fisk. Så havde man tegnet en fisk på døren eller måske på tøjet, ja så vidste de, som kendte tegnets betydning, at de havde mødt en kristen. Og den måde var det muligt for de kristne at mødes og dele deres tanker uden at blive straffet for det.

Bøn

Kære Gud

Det er nu blevet aften, og solen skinner nu andre steder på din jord.

Vi takker dig for dagen i dag og beder for, at dagen i morgen bliver god.

Tak for at vi ikke bliver straffet for at tro på dig og på Jesus.

Fadervor...

Leg

Gå en tur rundt i huset inden andagten og tegn hemmelige tegn (fisk) på murene og andre steder med farvet kridt.

Tegn store og små, nemme og svære at se.

Hold selv styr på, hvor mange I tegner.

Lad børnene finde og tælle de hemmelige tegn.

Sang

March og lejr nr. 43 – Brug det talent